BBD-19011002020404O2 Seat No. ______

M. A. (Sem. IV) (CBCS) (WEF-2019) Examination

July - 2021

Sanskrit

Vedantasastra श्रीभाष्यम् & अणुभाष्यम्

Time : $2\frac{1}{2}$ Hours] [Total Marks : **70**

સૂચના / Instructions :

(૧) કોઈપણ પાંચ પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

(1) Attempt any five questions.

(૨) બધા પ્રશ્નોના ગુણ સરખા છે.

(2) All questions carry equal marks.

૧ નીચેના ગદ્યખંડોનો આવશ્યક નોંધ સાથે અનુવાદ કરો : ૧૪

1 Translate the following passages with necessary notes : 14

(१) मीमांसापूर्वभागज्ञातस्य कर्मणोऽल्पास्थिरफलत्वादुपरितनभागावसेयस्य ब्रह्मज्ञानस्य अनन्ताक्षयफलत्वाच्च पूर्ववृत्तात्कर्मज्ञानादनन्तरम्, 'अत' एव हेतोः 'ब्रह्म' ज्ञातव्यमित्युक्तं भवति । तदाह वृत्तिकारः, वृत्तात्कर्माधिगमादनन्तरं ब्रह्मविविदिषेति । वक्ष्यति च कर्मब्रह्ममीसांसयोरैकशास्त्रं, संहितमेतच्छारीरकं जैमिनीयेन षोडशलक्षणेनेति शास्त्रैकत्वसिद्धिरिति ।

(२)

तदिदमौपनिषदपरमपुरुषवरणीयताहेतुगुणविशेषविरहिणामनादिपापवासनादूषिता–शेषशेषमुषीकाणामनधिगतपदवाक्यस्वरूपतदर्थयाथात्म्यप्रत्यक्षादिसकलप्रमाणवृत्ततदितिकर्त्तव्–यतारूपसमीचीनन्यायमार्गाणां विकल्पासहविविधकुतर्क कल्ककल्पितमिति न्यायानुगृहीतवाक्यप्रत्यक्षादिसकलप्रमाणवृत्तयाथात्म्यविद्भिरनादरणीयम् ।

૨ નીચેના ગદ્યખંડોનો આવશ્યક નોંધ સાથે અનુવાદ કરો : ૧૪

2 Translate the following passages with necessary notes : 14

(૧) न च ज्ञातुमिच्छाजिज्ञासा नाधिकर्त्तुं शक्येति वाच्यम् । जिज्ञासापदस्य विचारार्थत्वात् । अतएव जिज्ञासितुमिच्छेदिति पुराविदां वचनानि । जिज्ञासापदेन चैतत् ज्ञापयति । ब्रह्मज्ञानं पुरुषार्थसाधनत्वदिष्टम् । तदिच्छापूरणाय विचार आरभ्यत इति ।

(२) ननूपसंक्रमणं ह्यतिक्रमणतो न तथेति चेत् । हन्तैवमतिक्रान्तशब्दार्थात्त्वन्मतिर्भाति । यतः संक्रमणशब्दः प्राप्तर्थकः सर्व्वत्र श्रूयते अतएव रवेर्मकरादिराशिप्राप्तौ तत्तत्संक्रमणमित्युच्यते । न चेयं न परममुक्तिः अस्माल्लोकात् प्रेत्येति पूर्व्वमुक्तेः ।

૩ નીચેનાનો પૂર્વાપર સંદર્ભ આપી સમજાવો : ૧૪

3 Explain with reference to the context of the following : 14

(૧) निर्विशेषवस्तुप्रतिपादनासामर्थ्यात् न निर्विशेषवस्तुनि शब्दः प्रमाणम् ।

(२) ज्ञातुभावविषयभावविरहिते ज्ञानमात्रे साक्षिणि नाज्ञानं संभवितुमर्हति ।

૪ નીચેનાનો પૂર્વાપર સંદર્ભ આપી સમજાવો : ૧૪

4 Explain with reference to the context of the following : 14

(૧) वेदान्ताः किं वेदशेषा वेदा वा ।

(२) आनन्दमयः परमात्मा नान्नमयादिवत् पदार्थान्तरम् ।

૫ श्रीभाष्यम् અનુસાર 'शास्त्रयोनित्वात्' સૂત્રને સમજાવો. ૧૪

5 Explain sutra 'शास्त्रयोनित्वात्' as per श्रीभाष्यम्. 14

૬ अणुभाष्यम् અનુસાર 'तत्तु समन्वयात् ।' સૂત્રને સમજાવો. ૧૪

6 Explain sutra 'तत्तु समन्वयात् ।' as per अणुभाष्यम्. 14

૭ રામાનુજાચાર્યના જીવન વિષયક વિસ્તૃત સમીક્ષા કરો. ૧૪

7 Criticize deeply about the life of रामानुजाचार्य. 14

૮ વેદાંતશાસ્ત્રમાં વલ્લભાચાર્યના પ્રદાન પર સવિસ્તર નોંધ લખો. ૧૪

8 Write a detailed note on contribution of वल्लभाचार्यः to the वेदान्तशास्त्रम्. 14

૯ નીચેના પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪

9 Write detailed notes on the following : 14

(૧) વેદાંતમાં રામાનુજાચાર્યનું પ્રદાન.

(1) Contribution of रामानुजाचार्यः to the Vedanta.

(૨) રામાનુજાચાર્યની ભાષ્યશૈલી.

(2) भाष्यशैली of रामानुजाचार्यः

૧૦ નીચેના પર ટૂંકનોંધ લખો : ૧૪

10 Write detailed notes on the following : 14

(1) शुद्धाद्वैतसिद्धान्तः

(૨) વલ્લભાચાર્યની ભાષ્યશૈલી.

(2) भाष्यशैली of वल्लभाचार्यः